

SEKCII A A B PŠO

31. III. 1948

Prosím, aby sa uvážili a organizačne rozpracovali tieto námety:

Deň, keď v Úst. nár. zhromaždení sa odhlasuje školský zákon, treba vyzdvihnúť ako *pamätný deň* našej kultúry. Najmä nášho školstva. V tento deň:

1. na všetkých školách treba vyvesiť štátne a národné zástavy;

2. triedy nech sú vhodne vyzdobené (kvetinami, priliehavými heslami na tabuliach), žiactvo nech príde do školy ako na ktorúkoľvek slávnosť;

3. riaditeľ školy, resp. triedny učiteľ (profesor) nech vo vhodnom príhovore sa zmieni o význame tohto dňa — o význame aktu v ÚNZ — o zmysle *jednotnej štátnej školy*. *Bude treba vypracovať populárnu osnovu prednášky o obsahu a zmysle zákona o jedn. št. škole*, aby neboli protichodné výklady na jednotlivých školách. Uvážte, či by takýto výklad nemal byť spojený s recitáciami, výstupmi, prípadne i za účasti rodičov.

4. Bolo by vhodné už teraz organizovať listy žiactva predsedovi vlády o jednotnej štátnej škole. Predstavujem si vec takto: vo vyšších triedach škôl meštianskych — snáď i ľudových a na gymnáziách — po osobitnej prednáške o zmysle jednotnej št. školy napíše všetko žiactvo ako úlohu list predsedovi vlády, v ktorom mu opíše, prečo z jeho osobného stanoviska (zo stanoviska jemu známych prípadov) víta zavedenie jednotnej školy, 9-ročnej šk. dochádzky, št. školy. Najlepšia — alebo najlepšie 3 — úlohy z triedy (zo školy) — najmarkantnejšie vyjadrujúce zrovnoprávnenie žiactva — pošlú sa k nám (alebo na Ped. ústav), kde sa takéto úlohy pozbierajú z celého Slovenska a v deň vyhlásenia šk. zákona deputácia žiactva (najúspešnejší autori) odnesie pekne zaviazané úlohy predsedovi vlády na znamenie vďaky za

umožnenie štúdia všetkému žiactvu. Niekoľko najlepších úloh sa uverejní v novinách!

Hlavne sa treba orientovať pri tejto akcii na vidiecke (dedinské) meštianske školy, najmä na školy novozałożené.

Prosím, aby sa o tomto námete hneď porokovalo, podrobne sa direktívy vypracovali, stanovili termíny a určili zodpovední pracovníci. Ide o to, aby vynikajúci podiel Slovenska na šk. zákone bol i týmto faktom prejavový.

L. Novomeský

List rovnakého znenia dostal i Pedagogický ústav.

Základný školský zákon odhlasovalo ÚNZ 21. IV. 1948.

Povereník školstva pripísal k vyššie citovanej inštrukcii pokyn pre svoj kabinet 16. IV.: Dajte na uváženie usporiadateľstvu manifestačných prejavov na oslavy školského zákona.